

הישיבה המאיתים שלושים ואחת (רלא)

ביום ו' בטבת התשנ"ז (16 בדצמבר 1996) בשעה 15.30, בבית האקדמיה בירושלים.

הנוכחים: החברים ארי אבנר, משה אור, אילן אלדר, יהושע בלאו, זאב בן-חיים, משה בר-אשר (יו"ר), אהרן דותן, שולמית הראבן, דוד טנא, יוסף יהלום, גד בן-עמי צרפתי, מנחם צבי קררי ויהודה רצהבי; החברים-היועצים שמעון זנדבנק, אברהם יבין, קציעה כ"ץ, יעקב מנצור ויהודה פליקס;

המנהל הכללי נתן אפרתי; עובדי המזכירות המדעית חגית אביעוז, גבריאל בירנבאום, רונית גדיש, עינת גונן, קרן דובנוב, מלכה זמלי, רחל סליג, יוסף עופר; עובדי לשכת חיפה איזבלה אוסטינסקי, רון אירמאי; יועצת הלשון ברשות השידור רות אלמגור-רמון; סמדר ברק ממכון מוזיא; משה אראל, חבר הוועדה למונחי הדיפלומטיה; פרופ' שבתאי דיקשטיין מבית הספר לרוקחות בירושלים.

סדר היום: א. הודעה וברכות

ב. מילים בשימוש כללי

ג. מונחי דיפלומטיה ואישור המילון למונחי הדיפלומטיה

ד. מונח ממונחי הבנקאות ושוק ההון

א. הודעה וברכות

מ' בר-אשר: הרשו לי לפתוח בהודעה קצרה. שינויים קלים במזכירות המדעית: הגם שהאד' בירנבאום ממשך לשאת בתואר המזכיר המדעי, הגב' גדיש נתמנתה למרכזת המזכירות המדעית, ושחררה את האד' בירנבאום מתפקידים ארגוניים רבים שהיו כרוכים בעבודתו. אנחנו מתברכים בשניהם. אברך בהזדמנות זו גם את האד' צרפתי על שהגיע לגבורות ואת האד' דותן על פרישתו מהאוניברסיטה לגמלאות.

ב. מילים בשימוש כללי

הודעת הוועדה למילים בשימוש כללי

המילים שלהלן נידונו בוועדה למילים בשימוש כללי, והן מובאות לדיון במליאה:

1. לְאָהֵלֶם, אָהֵלִים – to heal
2. (רִשְׁמָקוּל) דו־קַלְטָת – double cassette (recorder)
3. לווי מְקַלֵּט – play back
4. מְחַפֵּם – גימיק
5. שְׁלֵטוּט – zapping
6. הַרְיָגָה מֵאֵשׁ כּוֹחוֹתֵינוּ – friendly fire, fratricide
7. הַשְׂיָמָה (הצעת מיעוט: הַצָּבָה הַלּוֹפִית) – outplacement
8. ערעור על החלטת המליאה תְּזָכּוּר credit; הצעות הוועדה: מְזָכָה, תְּזָכּוּי
9. רְשִׁימַת הַמְזָכָּים או רְשִׁימַת הַתְּזָכּוּיִים – roller (על פי החלטת האקדמיה בעניין credit)

רקע

1. לְאָהֵלֶם – to heal
ש' דיקסטיין פנה לאקדמיה בבקשה לקבוע מונחים שונים ל-cure ול-heal. הוא הסביר שמדובר בבעיה של תחיקה: שלא כ-heal, cure הוא מונח רפואי, ולכן בארה"ב השימוש בו בתרופות טעון אישור של משרד הבריאות. כדי שלא לתת יד להטעיית הציבור, יש למצוא דרך לבטא את ההבחנה בין שני המונחים הללו גם בעברית. הוועדה מציעה לגזור אָהֵלֶם מן אחלמה; שם הפעולה: אָהֵלוּם. נימוקים להחלטה: בבסיס הגזירה עומד השורש חל"ים (שהוראתו נוגעת גם בהחלמה וגם בחלום). מאחר ששימוש בשורש כמות שהוא יטעה את הציבור, הוצע השורש אחל"ים (על דרך אכז"ב מן אכזבה, אבח"ן מן אבחנה, וכד'). הצעות אחרות שהועלו: לְמַרְפָּא, לְתַעֵל. יצוין שבאקדמיה התקבלו פניות רבות בנושא, ולכן ראוי לקבוע מונח.

2. (רִשְׁמָקוּל) דו־קַלְטָת – double cassette (recorder)
מכשיר ה-double cassette הוא רשמקול בעל התקן לשתי קלטות. במכשיר זה אפשר להקליט מקלטת לקלטת.
הצעות אחרות שעלו בוועדה: כְּפּוֹל־קַלְטָת, רשמקול דו־קַלְטָתִי, דו־קַלְטָת.

3. לווי מְקַלֵּט – play back
במונחי האקוסטיקה נקבע המונח שְׁפוּק ל־play back. כך גם נקבע: שיפוק קול – גם 'השמעה'. מדובר בהבאת חומר מוקלט לשמיעה או לראייה חוזרת. המונח משמש היום בחוראת פסקול מוקלט מראש המלווה זמר או נגן בהופעתו, בלא שזה יבצע למעשה את החומר המושמע. בהוראה זו אין משמש בציבור המונח שיפוק. הצעות אחרות שהועלו: השמעה מלווה, שְׁשֻׁמוֹעַ, ביצוע מוקלט (אולם נטען שהביצוע המוקלט משמש ברדיו להשמעת ביצוע מוקלט של הופעה, להבדיל מהשמעת תקליט).

4. מְחָקֵם – גימיק

הועלו הצעות אחדות: תְּחָבֹל, קְנָדוּס, פְּתַעְלֹל (צירוף של פתע ותעלול); כנגד הצעה נטען שהגיית המילה קשה שכן הפי"א מצויה במצב פונטי שאינו נוח, והועלה החשש שהמילה תבוטא פְּתַעְלֹל).

5. שְׁלָטוּט – zapping

המונח מציין דילוג בין ערוצי הטלוויזיה באמצעות שְׁלָט־רְחֵק, למשל כדי לצפות בכמה תכניות בעת ובעונה אחת או כדי להימנע מצפייה בפרסומות.

במילה שְׁלָטוּט יש חד גם לשְׁלָט וגם לשיטוט.

הצעות אחרות שהועלו בוועדה: זְפָזוּף (הועלה החשש שהמילה תבוטא zipzap בהשפעת ההגייה הלוועזית), תְּשָׁלוּט (אולם נטען שהמילה תובן כקביעת שלטים ברחוב), תָּזוּז, פָּזוּז.

7. הַשְׂמִימָה – outplacement

outplacement הוא תהליך של מציאת תעסוקה חדשה בעבור עובדים מקצועיים שפוטרו מעבודתם. המונח נידון בעקבות פנייה של חברה העוסקת בייעוץ בענייני עבודה. בקשת החברה הייתה שניצע תחליף עברי למונח. (החברה נהגה להשתמש בצירוף 'תחלופה יזומה', אולם מונח זה, לטענת מנכ"ל החברה, אינו משביע רצון ואינו מביע את המשמעות של placement ושל out).

הוועדה החליטה: הַשְׂמִימָה. הצעת מיעוט: תְּצַבָּה חֲלוּפִית.

הערה: המילה הַשְׂמִימָה משמשת ל־placement, ובאה במילון הפסיכולוגיה של האקדמיה.

8. מְזָפָה, תְּזָפוּי – credit; ערעור על החלטת המליאה

המילה הובאה לדיון בישיבת המליאה ריד. הצעת הוועדה הייתה מְזָפָה. האד' אמיר הציע לגזור שם מן השורש זכ"ר, והעלה את השם תְּזָפוּר. הצעתו זכתה לרוב.

המזכירות המדעית ניסתה להפיץ את המילה בקרב הפונים לאקדמיה. רבים הסתייגו מהשימוש במילה וטענו שאין היא הולמת את כל השימושים של המילה הלוועזית. לפיכך הוצע לשוב ולדון במילה, ולקבוע מילה אחרת שתחלוס את כל השימושים (שימושים כגון ינתני לו קרדיט).

הוועדה החליטה להביא למליאה שתי הצעות: מְזָפָה, תְּזָפוּי.

9. רְשִׁימַת הַמְזָפָים, רְשִׁימַת הַתְּזָפוּיִים – roller (בשדור)

roller הוא רשימת ה'קרדיטי' הבאה בסיומו של משדר בטלוויזיה.

בדרך כלל קבעה האקדמיה גליל תמורת roller. מצויים במילונים גם גלילית ופס גלילה. מאחר שאין מדובר במכשיר עצמו (הגליל) אלא בתוצר השימוש בו, הוחלט שלא לקבוע 'גליל' אלא רשימת הַמְזָפָים או רשימת הַתְּזָפוּיִים, על פי החלטת האקדמיה בעניין קרדיט.

מ' בר-אשר: לפנינו תשע מילים. הראשונה שבהן: לאחלם (to heal) והשם אַחְלוּם. המונח הובא לוועדה בעקבות פנייתו של האד' דיקשטיין, המצוי עֲמָנוּ. האד' פורת הגיב על הצעה זו וכתב: "אני מציע שיהיה מונח לא-מדעי. די שנאמר להביא רפאות או להביא מרפא. מוטב שאנשי החוק יגדירו את כוונתם בחוקים, ואל יחבלו בלשון העברית

בחידושים מיותרים". נשמע אפוא תחילה את נימוקי האד' דיקשטיין בעד קביעת מונח מיוחד.

ש' דיקשטיין: בארצות הברית ואף בכמה ממדינות אירופה נקבע מבחינה חוקית ש-cure הוא מונח רפואי ו-sh-eal הוא מונח קוסמטי. פירוש הדבר הוא שאם רוצים לכתוב על תכשיר כלשהו cure, יש להשיג תחילה את אישור משרד הבריאות, ואילו אם כתוב heal, אין לכך למעשה שום משמעות. המשמעות הכלכלית והחוקית שיש להבדל זה היא עצומה, ומכאן חשיבות ההבחנה. בעברית אין עדיין מושגים נפרדים, והכרחי, לפי דעתי, לבוא ולהגדיר לא רק את המונח heal אלא גם את המונח cure. חשוב ששני המונחים יהיו משני שורשים שונים, כמו באנגלית. משרד הבריאות יצא נשכר מקביעה זו, ויוכל לקבוע תקנות בהתאם.

א' דותן: האם יש הבחנה כזאת בצרפתית או בגרמנית?

ש' דיקשטיין: לא ידוע לי.

ק' כ"ץ: ראשית, ראוי לתת את הדעת על כך שמלבד הפועל to heal יש היום גם healer ו-healing. עד כמה שידוע לי, נהוג כיום לקרוא ל-healer מרפא, ואת זאת יש לזכור כשבאים לקבוע פועל מתאים. שנית, ברקע להצעה כתוב שהוראתו של לאחלם נוגעת גם בהחלמה וגם בחלום. healing היא גישה שונה מהגישה המקובלת; רבים פוסלים אותה – בצדק או שלא בצדק – אבל אין לזה שום קשר לחלום.

ש' הראבן: אין לנו בעיה כל עוד אנחנו עוסקים בתכשיר, משום שאפשר להבדיל בין תרופה מלשון ריפוי, רפואה וכיוצא בזה לבין צרי, מזור או כל מונח אחר. הבעיה היא בשם המקצוע healing ובבעל המקצוע healer, שכאמור נהוג לכנותם ריפוי, מרפא. אפשר אולי לקבוע שם נפרד לתכשיר ושמות נפרדים למקצוע ולבעל המקצוע.

ש' דיקשטיין: כל בקשתי היא שהאקדמיה תספק מונח לסוג זה של תכשירים. לא ביקשתי שתספקו מונח לשם המקצוע או לבעל המקצוע. עיקר הבעיה נוגעת למיני התכשירים שמגיעים ארצה מרחבי העולם, ויש צורך להבדיל בין תכשיר שעמד בסטנדרטים המערביים ובין תכשיר שיעילותו לא הוכחה מעל לכל ספק לפי סטנדרטים אלה. לא באתי לומר שתכשירים אלו נחותים. באתי לומר שיש הבדל חוקי בין שני הסוגים, ויש לתת בידי המחוקק את הכלים הלשוניים להבדיל ביניהם. אין זה תפקיד המחוקק לחדש מילים.

ד' טנא: שוכנעתי בצורך בשני שורשים. אני מציע לקבוע תחילה שני שורשים ואחר כך לחשוב על המילים הגזורות מהם. עם זאת אינני מקבל את המונח לאחלם לעניין זה.

א' אבנר: הבעיה איננה לשונית אלא משפטית. בארצות דוברות אנגלית אין ידעוני רשאי להשתמש בפועל to cure. אם יעשה כן, הוא עלול להיאסר על העמדת פני רופא. מה עשו דוברי האנגלית? החלו להשתמש בפועל חצי ארכאי to heal. אבל לא מפני שאיזו אקדמיה ייחדה לכך את המושג, אלא מכיוון שאסור מבחינה משפטית להשתמש במושג cure. אם יקום המחוקק במדינת ישראל ויאסור על השימוש בשורש רפ"א שלא לצורך הרפואה הקונבנציונלית, יחפשו להם הידעונים פתרון, וחזקה עליהם שימצאו. מדוע אנחנו צריכים לספק להם כלי רמאות?

ג' בירנבאום: כוונתו של האד' דיקשטיין איננה לתת כלי ביד הרמאים, אלא להפך, לאפשר להוקיע את הרמאים.

ק' כ"ץ: על האקדמיה לגשת בצורה אובייקטיבית לנושא של מתן שמות, ולא לומר שדבר הוא נחות או עליון, בין שמסכימים לו ובין שלא. כבר קרה לא אחת שהתייחסו לשיטת ריפוי בזלזול, ולא חלפו ימים רבים עד שניתנה לה גושפנקה מקצועית.

א' יבין: יש לשים לב שלמושג החלמה, המקביל להבראה (convalescence), נתייחדה המשמעות של 'התקופה שלפני ההבראה'. כאן אמנם מדובר על אחלום, אך החשש הוא שבעקבות זאת תתערער משמעות החלמה.

מ' בריאשר: אני שמח על הדברים שאמר האד' יבין; אין לשכוח שהשורש חל"מ איננו קשור בעברית דווקא בחלום, אלא יש לו קונוטציות חיוביות לחלוטין, כגון החלים ממחלתו.

י' פליקס: השורש בר"א מתאים ביותר לנושא הזה. מטרת העוסקים בתחום היא לעשות את האדם בריא יותר. שמא אפשר למצוא שם מתאים בכיוון זה.

ש' דיקשטיין: אפשר לכנות את התכשיר מזור, את בעל המקצוע נתן מזור ולקבוע את הפועל נתן מזור.

מ' בריאשר: נדמה לי שהתמונה ברורה. אם לשפוט על פי רוב הדעות שנשמעו, יש מקום לקיים הבחנה בין רופא ובין healer, וכמובן גם בין מיני התכשירים. ברי שעל קובעי המינוח לתת דעתם על כלל הצורות הנלוות והנגזרות, ולא רק על התכשיר. לעומת זאת אני מתרשם שהצעת הוועדה אחלום, אחלום איננה שוכת לבכות. נצביע אפוא על השאלה אם לקיים מונח נפרד לסוגי מרפא ומרפאים אלו.

הצבעה

בעד קביעת מונחים נפרדים ל-healer ולנגזריו – רוב גדול

מ' בריאשר: אני מציע שהעניין יחזור לדין בוועדה, שמא תימצא בה הצעה טובה מזו שהובאה לפנינו היום.

ז' בן-חיים: אם הוחלט להחזיר את המונח לוועדה, אני רוצה להזכיר לוועדה שייתכן כי הפתרון כבר מצוי במקורותינו, וכונתי הן למילים מקראיות לציון תרופה, דוגמת אַרְוֶכָה, תְּעָלָה, הן לשורש הארמי אס"י, שממנו נגזרו המילים אַסְיָא, אַסְוֶתָא.

מ' בראש: לפנינו שמונה מונחים נוספים; נדון תחילה במונחים 2-5: דו־קלטת, ליווי מוקלט, מחכם, שלטוט. נתבקשתי למסור שהאד' פורת, שנבצר ממנו לבוא ולהשמיע טענותיו, מתנגד למילה שלטוט.

א' דותן: אעיר על המונחים אחד אחד. המונח שלטוט, שילוב של שלט ושל שיטוט, מוצלח מאוד בעיניי. לעומתו מחכם אינו נראה לי; אין כאן עניין של חכמה. מבין ההצעות האחרות שהועלו בוועדה – תְּחַבּוּל, קְנָדוּס, פְּתַעְלֹל – טובה יותר ההצעה קנרוס מפני שיש כאן משום מעשה קונדס. אולם צורתה של מילה זו היא שם פעולה, והייתי מציע לעבור למשקל אחר, למשל קנדיס. אשר לליווי מוקלט, דומני שדווקא ההצעה השמעה מלווה קולעת לעניין. ולבטוף, המונח הראשון, דו־קלטת, מתאים לסוג של קלטת, לא לסוג של רשמקול; הרי double cassette הוא קיצור של double cassette recorder. טובה יותר אפוא ההצעה שהועלתה בוועדה כפול־קלטת, משום שלעומת דו־קלטת מונח זה יכול להיחשב קיצור של רשמקול כפול־קלטת.

מ"צ קדרי: שלטוט בהחלט נראה לי מפני שיש בו צירוף של שלט רחק ושל שיטוט. למחכם יש קשר ל"חכמה" (הצורה המדוברת מהידיש), והכ"ף הפוצצת מעידה שאין מדובר בחכמה ממש אלא בתחכום או בהתחכמות.

ש' זנדבנק: מאחר שהייתי בוועדה, אני רוצה ללמד סגוריה על דו־קלטת. יש להעדיף דו־קלטת מכפול־קלטת משום שמונח זה קליט יותר, ולפיכך גם עשוי להתקבל בציבור. לגבי שלטוט, אני מוכרח לומר שכשסיפרתי על המונח בחברה של אנשים, הוא התקבל בהתלהבות, והיה לי הרושם שהוא נפל על קרקע נכונה.

ש' הראבן: יש לי בעיה עם play back, ליווי מוקלט. בביתי משיכון, ועל אחד מכפתוריו רשום play back, ואין פירושו 'ליווי מוקלט', כי אם 'חזרה על השיחה שהוקלטה'. צריך אפוא לקבוע מונח שיכלול את המשמע 'חזרה'. אשר לשלטוט, זוהי אכן הצעה יפה, אולם הייתי רוצה להוסיף גם את ההצעה דפדוף.

מ' אזר: גם אני סבור שליווי מוקלט אינו מבטא בדיוק את כוונת הדברים. מההסבר עולה שמדובר בזמר העומד על הבימה אבל משמיע הקלטה של קולו. אם לכך הכוונה, אין לזה קשר לליווי. אני מציע אפוא את המונח השמעת רקע. לגבי שלטוט, אפשר לאשר מונח שעלה בוועדה וכבר שמעתיו מהלך בבתים שונים: תיזוז.

א' אבנר: ליווי מוקלט – play back – הוא כישלון שלי. לא הצלחתי להסביר

לוועדה את מוכנו. יש זמר, יש תזמורת ויש קהל. הזמר שר, התזמורת מנגנת והקהל שומע ומריע, אולם הזמר – מטעמים שלו – מעדיף שהקהל בבית ישמע הקלטה שהוקלטה מבעוד מועד. אין זה מוכרח להיות ליווי. בנוגע לגימיק, אינני מכיר לשון אחת חוץ מאנגלית – או ליתר דיוק אמריקנית – שיש בה מונח כזה, ואינני בטוח שיש לנו צורך למצוא לכל מה שקיים באמריקנית מילה עברית מקבילה.

י' מנצור: המילה שלטוט אינה נראית לי. אני חושב שאפשר להשאיר את המילה שיטוט מבלי להכניס גם את עניין השלט. לגבי גימיק, אני מקבל את הדעה שאין הכרח במונח מיוחד. אולי מדובר במונח שבאפנה שייצלם מחר. על כל פנים, אין לדעתי כרגע מונח ראוי. אשר לדו־קלטת, נכונים דבריו של האד' דותן. המונח דו־קלטת מתייחס לקלטת עצמה. לפיכך יש לאמץ את ההצעה רשמקול כפול-קלטת, ובקיצור כפול-קלטת.

י' בלאו: עקרונית אינני אוהב שמחדשים מונחים לכל דבר ועניין. אין לנו צורך במונחים אלו. על רקע זה נראה לי שבמקום double cassette עדיף שימש רשמקול כפול. כל אחד מבין זאת. ל־play back אפשר לקרוא רקע מוקלט, הרי פה מדובר ברקע אשר מקליטים אותו. במקום מחכם, ההתחכמות הזאת, אפשר להשתמש במילה הקיימת פעלול. בהקשר שבו היא תיאמר, טובן המשמעות המדויקת. נראית לי ההצעה דפדוף במקום שלטוט. כמו שמדפדפים בספר, ניתן לדפדף גם בתכניות.

ד' טנא: אשר למחכם, יש אפשרות תאורטית שתידרש מילה זו לציון ספרות החכמה או דבר-מה רציני אחר, ואינני רוצה ל"כזוב" מילה זו על מושג זה. כמו כן אני בעד דפדוף תחת שלטוט.

גב"ע צרפתי: יש לי הרושם שעניין ה־play back יסודו בטעות. אם הבנתי נכון, למושג שני מובנים. האחד הוא זה שעמדה עליו הגב' הראבן; השני הוא זה שהבהירו האד' אבנר. אנחנו כעת נדרשים לתרגם לעברית מונח בשימוש השני כשלא תרגמנו אותו בשימוש הראשון.

ג' בירנבאום: לא נתבקשנו לתרגם את המונח play back על כל משמעיו. קיבלנו מהרדיו בקשה לקבוע מונח למצב שתיאר האד' אבנר. מצב זה מכונה באנגלית play back, ולכן הבאנו אותו.

מ' בר-אשר: כלומר play back הוא גם 'השמעה מלִּנה' וגם 'ליווי מוקלט'.

ג' בירנבאום: ה־play back המקורי הוא 'השמעה' סתם.

גב"ע צרפתי: אני רוצה לומר דבר-מה כללי על עבודת הוועדה. נשמעים פה ושם חברים האומרים כי מתרגמים מונחים שאינם ראויים להיתרגם. וזה, אם לומר את האמת,

מה שהרחיק אותי מעבודת הוועדה הזאת. בסופו של דבר יש פה ניסיון ליצור אחד לאחד מונח עברי לכל מונח אמריקני. צריך להיות גוף או איש שיקבע כללים וגבולות לעבודת הוועדה, כללים שינחו איזהו מונח שראוי וצריך למצוא לו מקביל עברי, ואיזהו מונח שאין טעם לטפל בו – אם מפני שהוא עתיד להיעלם בתוך זמן קצר, ואם מפני שאינו ראוי להיתרגם לעברית מכל טעם אחר.

ד' טנא: אני מסכים עם האד' צרפתי. יש לתת את הדעת על התחום שהמונח שייך אליו ועל שכיחותו בתחום זה; פן נעסוק במילה שהיא מעניינם של קומץ אנשים בלבד.

מ' בר-אשר: הצעות לדיונים ברמה העקרונית מועלות חדשים לבקרים, והריני מודיע שהדלת פתוחה לכל הצעה, ובלבד שתיעשה עבודה רצינית לפני הגשתה. הגענו כעת לשלב הסיכום. ל-double cassette הוצעו כמה הצעות. הצעת הוועדה היא דו-קלטת. הצעה אחרת היא כפול-קלטת. ההצעה השלישית – רשמקול כפול – משמעה למעשה שלא לקבוע מונח עברי כנגד המונח האנגלי, ומי שצריך ישתמש בה. נצביע תחילה על השאלה האם לקבוע מונח, ואם כן, נברור בין השניים.

הצבעה

12 -	בעד קביעת מונח עברי ל-double cassette
3 -	נגד
7 -	בעד דו-קלטת
10 -	בעד כפול-קלטת

הוחלט: כפול-קלטת (double cassette).

מ' בר-אשר: אשר ל-play back, לפי הנאמר בחומר הרקע משמשת השמעה למשמעות הראשונה של המונח. כעת עלינו להכריע קודם כול בשאלה אם לקבוע מונח למשמעות השנייה.

ר' אלמגור-רמון: אני מבקשת להדגיש שמדובר במונח בשימוש יום-יומי, ולפיכך ראוי למצוא לו מקביל עברי. אינני יכולה להבטיח שהמונח העברי ישתרש בקרב אנשי הרדיו והטלוויזיה, אולם ודאי שאם לא יחודש מונח, יוסיף לשמש play back.

א' דותן: בחומר הרקע נאמר שאנו מתבקשים למצוא מונח למצב שבו פסקול המוקלט מראש מלווה זמר או נגן בהופעתו בלא שזה יבצע למעשה את החומר המושמע. מדובר בהוראה זו בלבד, ובה יש להתרכז. למשמעות זו הצעתי השמעה מלוח או השמעה מוקלטת.

ש' הראבן: אני חושבת שהציבור נזקק ל-play back הרבה מאוד, והייתי משתמשת לשתי המשמעויות במונח השמעת הקלטה.

ר' גדיש: אולי כדאי שלא לקבוע את שם העצם, אלא רק את שם התואר מוקלט. כך יוכל שם העצם להשתנות לפי העניין והצורך. למשל: ניגון מוקלט, מוזיקה מוקלטת, דברי רקע מוקלטים וכד'.

מ' בראשור: בשביל זה אין צורך בהחלטת אקדמיה. אם נקבל את הצעת הגב' גדיש, ונקבל את שם התואר מוקלט, לא נצטרך למונח חדש. זאת עברית ולא מינוח.

הוחלט ברוב קולות שלא לקבוע מונח ל-play back, אלא ששם התואר מוקלט ישמש בהקשרים השונים.

מ' בראשור: הגענו לגימיק. לפנינו כמה הצעות: הצעת הוועדה מחכם, הצעת האד' דותן קנדיס והצעת האד' בלאו פעלול. למעשה הצעתו של האד' בלאו היא שלא לקבוע מילה מיוחדת לגימיק, ומי שרצה מונח עברי, יוכל להשתמש במילה קיימת פעלול. נצביע תחילה על השאלה אם לחדש מונח לגימיק.

הצבעה

בעד אי-הנחת מונח עברי לגימיק - 11

נגד - 5

הוחלט שלא לקבוע מונח מיוחד לגימיק.

מ' בראשור: נוסף על הצעת הוועדה שלטוט, נשמעו כאן ההצעות דפדוף, תיזוז, שיטוט.

הצבעה

בעד שלטוט - 12

בעד דפדוף - 4

בעד תיזוז - 1

בעד שיטוט - 1

הוחלט: שלטוט (zapping).

מ' בראשור: אנחנו עוברים לדיון במונחים 6-8: הריגה מאש כוחותינו, השימה וקרדיט. במונח 9 אין צורך לדון, משום שהוא ייקבע על פי החלטתנו לגבי קרדיט.

א' אלדר: נדמה לי ש-friendly fire הוא ירי מאש כוחותינו ולא הריגה. הירי יכול גם לפצוע; אין הכרח שיהרוג. אשר לאש כוחותינו כתרגום ל-friendly, ישנו המונח אש אויב, ובצבא היפוכו של אויב הוא עמית. הצירוף אש עמית מתאים אפוא יותר לתרגום את friendly.

מדברי הרקע משתמע שלמונח 7 הוצעה המילה השימה ולא השמה כי השמה תפוסה ל-placement בפסיכולוגיה. אם מדובר בשני דברים קרובים, עלול הגיוון המשקלי – השמה-השימה – להטעות במקום להועיל. אם ראוי להבחין ביניהם, יש ללכת לדעתו בדרך שונה.

גב'ע צרפתי: אם נקבל את המונח הריגה מאש כוחותינו, מה נאמר אם בתקרית אש עם הסורים ייפגע אחד הסורים מאש סורית? האם גם זו תהיה אש כוחותינו?

מ' אזר: אני מסכים שאין טעם להכניס שם פעולה נוסף על השמה. אי אפשר לעשות הפרדה מלאכותית כזאת, כלומר שהשמה תהיה השמה כללית ואילו השימה תהיה משהו מצומצם יותר. לכן אני מציע השמה חיצונית או השמת חוץ. זהו בעצם צירוף חופשי שיכול להפוך למונח.

ד' טנא: אני מצטרף להסתייגות מהריגה מאש כוחותינו. העיקר, שאנו הורגים את אחינו, חסר. מדוע וכיצד יש להבין מזה שמדובר בכוחותינו שהרגו דווקא איש משלנו?

ש' הראבן: בהודעת הוועדה למליאה הובאו שני מונחים באנגלית friendly fire ו-fratricide. לפי הבנתי, יש להפריד בין השניים; אלה הם שני מונחים שונים לחלוטין. מכל מקום, אש כוחותינו שגורה בצה"ל זה שנים, ואינני מאמינה שנצליח לרשעה. לכן נראה לי שיש להחליט על הריגה מאש כוחותינו, כהצעת הוועדה.

א' דותן: ראשית, יש פה באמת שני מונחים שונים: fratricide היא 'הריגת אח', friendly fire היא 'אש ידידותית'. גם אם אינה הורגת, היא עדיין 'אש שנונית בידי כוחותינו'. לפיכך יש להפריד בין הריגה מאש כוחותינו ובין אש כוחותינו. שנית, הערתו של האד' צרפתי אמנם נכונה, אבל איננו עוסקים במילון לענייני צבא, אלא במילים בשימוש כללי. כשתבוא לפנינו רשימת מילים למונחי צבא, נדון במה שקורה בצבא הסורי.

על מה שנאמר על outplacement אני יכול להוסיף שהשמה משמשת להצבת עובדים, ואי אפשר לקבוע משקל חדש לסוג זה של השמה רק מפני שזו השמה חלופית. אינני יודע על שום מה הערעור על החלטת המליאה תזפור לקרדיט, אבל לא מִזְפָּה ועוד פחות תזפוי נראות לי.

ג' בירנבאום: הטענה העיקרית שנשמעת בקרב ציבור הפונים כנגד תזכור היא שאין ההזכרה עיקר בקרדיט אלא נתינת הזכות.

י' מנצור: אם השמה היא placement, אני מציע שהשמה חלופית תהיה outplacement.

א' אבנר: אף שהעמיד אותנו האד' צרפתי על הבעיה שבאש כוחותינו כשמדובר

בצבא זר, אין לפסול מונח זה כמונח עיתונאי. אולם אם אנחנו כבר נזקקים לעניין, אולי כדאי לקבל גם את המונח אש עמיתים, כדי שבבוא היום אפשר יהיה להכניסו למילון למונחי צבא.

המונח השימה אינו נראה לי משני טעמים. ראשית, כפי שנאמר, הוא דומה מדיי להשמה, ועלול לקרות כאן מה שקרה לכינוס ולכנס, ומה שקורה כעת להסתגלות ולסגילות וכן הלאה. שנית, outplacement איננו אלא לשון נקייה. מדובר בפיטורים מעודנים, והשימה נגרת אחרי הלשון הנקייה במקום לקרוא לילד בשמו: הצעת עבודה חלופית, השמה חלופית וכיוצא בזה.

י' רצהבי: אני סבור שאת בעיית אש כוחותינו ניתן לפתור על ידי קביעת המונחים אש מבית ואש מחוץ.

י' בלאו: בעניין אש כוחותינו, אין פה בעצם מונחים אלא שימושים, ונראה לי שאין טעם לנסות ולעקור את השימושים נהרג או נפגע מאש כוחותינו. על הבלבול האפשרי בין השמה להשימה אין חולק, וברי שעדיפה השמה חלופית על פני השימה, אולם מדוע לא לומר פשוט הסבה מקצועית?

ז' בן-חיים: אין בין השמה להשימה אלא חילופי משקל. חילופים של משקל הקטלה – או אקטלה הארמי – במשקל הקטילה מצויים כבר במקורות – הן בעברית הן בארמית. בנוסח השומרונים לדברים כח, נו מצינו הציגה, ובבן-סירא יד, יג – השיגת יד [ראה ז' בן-חיים, עברית וארמית נוסח שומרון, ה, עמ' 152, הערה 149]. מכאן שהשמה היא השימה, ואם נקיים ביניהן הבחנה שבמשמעות, נימצא מחדשים הבחנה דקדוקית שאין לה מקום. זאת ועוד, placement היא 'השמה', אולם outplacement פירושה 'להוציא דבר-מה החוצה', לא 'לשים'.

מ"צ קדרי: בעניין אש כוחותינו, אני מציע אש משלנו. אשר להשמה, יש לזכור שגם בתחומים אחרים משתמשים בהשמה, לא רק במקומות עבודה. ל-outplacement אפשר לומר פשוט השמה במקום אחר, השמה חלופית.

מ' ברי-אשר: נעבור לשלב ההכרעה. הוועדה הציעה לאשר ל-friendly fire [fratricide נמחק] ביטוי קיים: הריגה מאש כוחותינו; כן הוצע כאן ביטוי קרוב: ירי מאש כוחותינו. הצעות אחרות שהועלו: אש מבית (לעומת אש מחוץ), אש עמית (כנגד אש אויב).

הביטוי הריגה מאש כוחותינו (friendly fire) אושר ברוב קולות.

מ' ברי-אשר: כל הדוברים התנגדו נמרצות ליצירת הבחנה בין השמה להשימה. נצביע על כך תחילה.

הצבעה

נגד הַשְׁמָה - רוב מוחלט

מ' בר-אשר: נותרנו אפוא עם ההצעות השמה חלופית, השמת חוץ או הצבה חלופית.

הצבעה

בעד הַשְׁמָה חלופית - רוב גדול

הוחלט: הַשְׁמָה חלופית (outplacement).

מ' בר-אשר: נעבור לקרדיט. המליאה קיבלה את המילה תַּזְפוּר, אולם קמה לה התנגדות בקרב ציבור הפונים, והוחלט להביאה לדיון נוסף. אפשר להותיר את המילה תַּזְפוּר על כנה, ואפשר לקבוע מְזָפָה או תַּזְפוּי כהצעות הוועדה. כבר היו דברים מעולם שהמליאה חזרה בה.

הצבעה

בעד תַּזְפוּר - 4

בעד מְזָפָה - 11

הוחלט לאשר את המילה מְזָפָה לקרדיט חלף תַּזְפוּר.

roller הוא אפוא רְשִׁימַת המְזָפָה.

ג. מונחי הדיפלומטיה ואישור המילון למונחי הדיפלומטיה

הודעת הוועד המשותף לוועד המינוח ולוועד הדקדוק

suspension

הוועדה למונחי הדיפלומטיה פנתה לוועד המשותף (ועד המינוח וועד הדקדוק) בבקשה לאשר את המונח השעיה כתרגום המונח suspension, כגון: השעיית יחסים דיפלומטיים. הוועד המשותף ממליץ לאשר את המונח השעיה, ומביא בזאת את העניין לאישור המליאה, משום שיש בכך שינוי החלטה קודמת של המליאה: בישיבה קלח מיום י"ג בכסלו תשל"ט, 13 בדצמבר 1978, נקבע שיש להשתמש במונח השעיה רק כשמדובר בבני אדם. המונחים תלייה, התליה הם המונחים המשמשים בהקשרים אחרים, כגון התליית יחסים דיפלומטיים.

מ' בר-אשר: המילון למונחי הדיפלומטיה נידון בוועד המינוח. הביקורת העיקרית על המילון הייתה שלמונחים רבים ניתנו כמה חלופות. מונחה אפוא תתועדה שעיקר

עבודתה היה לנכש ולנפות חלקים גדולים מן הכפולות. לפני שניגש לאישור המילון, נדון תחילה במונח suspension. בפנינו מובאת המלצה לשנות החלטת מליאה קודמת מדצמבר 1978, שקבעה שהשעיה תשמש לבני אדם ואילו תלייה, התליה ליתר ההקשרים. התליה, אגב, משמשת במונחי המשפט. ההמלצה כעת היא לאשר השעיה לכל ההקשרים.

א' דותן: אני רוצה להזכיר את נסיבות ההחלטה הקודמת. הייתה אז הסכמה כמעט פה אחד שהמונח המתאים הוא תלייה, דוגמת עניין תלוי ועומד. אולם מאחר שהיה ברור שאי אפשר, במובן זה, לתלות בני אדם, חודש לבני אדם המונח השעיה והושארה תלייה לדומם. אני מסכים שההפרדה קשה, וראוי להאחיד.

ברוב קולות אושר המונח השעיה (suspension) לכל ההקשרים.

מ' בראשור: לפני שאנחנו מאשרים את המילון למונחי הדיפלומטיה, ביקש האד' טנא, שמילא את מקומו של פרופ' רבין כיושב ראש הוועדה, לשאת דברים אחרים. כיוון שאיננו יכול לאמרם, יקרא אותם בשמו האד' בירנבאום.

ג' בירנבאום בשם ד' טנא: אני מעלה לדיון את תפקידה של המליאה באישור מילוני מונחים, אגב אישור מונחי הדיפלומטיה. השתתפתי בהתלהבות בוועדה למונחי הדיפלומטיה; תחילה כחבר המייצג את הבלשנים שבאקדמיה, ואחר כך מילאתי את מקומו של פרופ' רבין ז"ל כיושב ראש הוועדה. ולמה השתתפתי בהתלהבות? כי מצד הדיפלומטים השתתפו שם שוחרי העברית שעוד זכרו את משה שרת טובע מונחים בדיפלומטיה יש מאין. בשבילי, אף שזקנתי, זו הייתה חוויה מרגשת ביותר.

לגופו של עניין, רשימה זו, רשימת מונחי הדיפלומטיה, היא מיוחדת במינה. זהו מינוח עברי לעיסוק ממשלתי המתנהל כולו באנגלית, שהרי תחית הלשון מסתיימת כאשר המטוס חוצה מערבה את חוף תל-אביב. עבודתו של משרד החוץ נעשית בחוץ לארץ בלועזית, וממילא ברור שכך גם במשרד. אבל לא בשביל לומר דברים אלו הייתי קם לדבר, כי אני שתקן גדול. בעשיית המונחים ניגנתי סטראופוניה. ליויתי את טביעת המונחים בשקידה, ועלי לציין את המזכיר המדעי, פרופ' יגאל ינאי ז"ל, שרדה בנו קשות, ואת ד"ר יגל יבל"א, יוזם הוועדה והרוח החיה בה.

מה תפקידה של המליאה באישור המונחים? במחילה מכבודכם, חותמת גומי. מביאים לנו רשימה, ואני יכול להעיד על עצמי שיכולתי לבוא בלי לקרוא אותה (אם למשל מדובר בפזיקה מודרנית), וגם אם קראתי, לא התכוננתי. להרים יד ולאשר רשימה שלא קראתי הוא חוסר יושר. בדרך כלל מעלים את הרשימה לדיון. אז קם האד' אירמאי ומזכיר לנו ששניים-שלושה מן המונחים כבר אושרו ברשימה אחרת במובן אחר. זאת הערה חשובה מאוד, ואנחנו תמיד אסירי תודה לו, אבל המזכירות המדעית עם המחשבים שלה תיטיב להעיר לנו הערה זו, או תדאג שבכלל לא תהיה תופעה כזאת. גמר האד' אירמאי, קם חבר ומעיר איזו הערה על מונח מן המונחים. לפעמים הערה חשובה, לפעמים הערת טריוויאלית. העיר חבר הערה, יש לו הזכות שידונו בה. תמיד

יימצאו תריסר אנשים במליאה שלהוטים לדבר ולהגיב על הערתו. כבר חלפו ארבעים וחמש דקות, לכולנו יש הרגשה שהתקיים דיון, אז מצביעים ומאשרים את הרשימה. זה התיאור של מה שקורה, זאת חותמת הגומי, ואני מסרב עקרונית ומוסרית לתת את ידי לכך, כי זאת פגיעה בכבוד חברי האקדמיה. היום אני בא ושואל מהו תפקידה של המליאה באישור מונחי הדיפלומטיה, ואני רוצה להציע הצעה לדיון כתשובה לשאלה הזאת. בטביעת מונחי הדיפלומטיה ניגנתי כאמור סטראופוניה: השתתפתי בטביעת המונחים בשקידה, ככל שידי מגעת בתור נציג הנורמה הלשונית המקובלת באקדמיה; אבל בבית ליויתי את טביעת המונחים בערוץ שני, ובו ניתחתי כל מונח ניתוח מורפולוגי. כך יצאתי ברכוש גדול, לא סופי, לא מדויק, כי כוחו של אדם דל ונחדל כדברי המדקדק. אפשר לדבר על הנושא בסטראוגרמה. עקרונית הניתוח הזה – לאחר מיון – יעמיד בראש את הקוטב האחד, דהיינו שמות הגזורים בטבלת שורש-משקל, ובקצה התחתון שובל של מבנים פריפרסטיים וסינטגמטיים רבים, שכל אחד מיוצג במספר מועט של פריטים.

אם אתה עושה את המיון הזה שבין השמות הגזורים בטבלת שורש-משקל לבין השובל המקרי, עשית בעצם מיון בלשני תיאורי, כי אתה מקבל כך מיון של המילון לפי קריטריון של גזירת השמות. בתור בלשן באקדמיה, במיון הזה מסתיים תפקידך. אין לך שום זכות ושום צורך להוסיף משהו נורמטיבי. אבל באקדמיה אנחנו יושבים על תקן של פירוש נורמטיבי של עובדות תיאוריות. הפירוש הנורמטיבי שאני מציע שהאקדמיה תיתן למיון הזה – אני קורא לו "העבריות של הרשימה", "האופי העברי של הרשימה". מטעמים ידועים לקהל זה אני מציע שהקוטב העליון, כלומר גזירת שמות בטבלת שורש-משקל, נקרא לו מבחינה נורמטיבית הקוטב העברי; ככל שאנו מתרחקים, ייווצר דירוג מצד העבריות של אמצעי הגזירה, ובשובל התחתון יכול להיות שהעבריות תיחלש. זהו הפירוש הנורמטיבי לתיאור האובייקטיבי של ניתוח הגזירה של המונחים ומיונם לפי דרגת המורכבות של הגזירה.

אני מציע אפוא שתפקידה של המליאה באישור מונחים מילוניים יהיה הדיון בעבריות של הרשימה על סמך מיון ודירוג שהמזכירות המדעית תכין לנו. ברור שברגע שיהיו לנו כבר שני תיאורי עבריות, תתחיל ההשוואה הנורמטיבית מצד העבריות של שתי רשימות מונחים. או אז תצא המליאה למרחב; יהיה נושא לדיון, יהיה על מה להתכונן בבית, והאישור יהיה אקט של ממש. ניסיתי לעשות משהו ברשימה שהוגשה לנו, אך היא לא הורכבה למטרה זו. אני מציע שנצביע היום על החלטה לדחות את הדיון ולהחזיר את הרשימה למזכירות המדעית, ואני מוכן לעזור לה להכין לפעם הבאה את המיון. הרשימה תחזור אלינו לא יאחר משלושה שבועות לפני המליאה, כולנו נתכונן ויתקיים דיון. באותה ישיבה תתחיל חותמת הגומי להיפסד.

אגמור בהערה כללית. השיטה שבה אנחנו מאשרים את המונחים היא פרוצדורה שמתקיימת מאה שנה. אין שום פרוצדורה בעולם שיכולה להתקיים מאה שנה בלי שינויים. אפילו ברית המועצות קרסה אחרי שבעים שנה, ואם תשאיר גשר מאה שנה בלי טיפול ותחזוקה, הוא יקרוס. אישור המונחים קרס מזמן, אבל איש אינו יודע על כך, כי אין אבדות בנפש ולאיש לא אכפת. השורה שהתקיים דיון על אישור המונחים היא שורה

ריקה מתוכן. אפשר להמשיך עוד מאה שנה באותה פרוצדורה, להכניס שורה ריקה בתכנית ולהמשיך בשיטת חותמת הגומי.

מ' בר-אשר: אני רוצה קודם כול ליישר את חילך, האד' טנא, גם על הכישרון הספרותי וגם על המשנה. אמרתי לפני כן שהדלת פתוחה בפני הצעות לדיונים עקרוניים, ואני רואה בדבריך יריית פתיחה, לא רק בתחום הדיפלומטיה. עם זאת, משמעות הצעתך היא בעצם לעצור את אישור המילון ולהידרש לעבודה בלשנית. שיקולים בלשניים, אגב, נשקלו בישיבות הוועד המשותף. אולם היות שאני רואה את עצמי מחויב מאוד לדבריך, אני מציע שנבחן את הצעותיך לגבי כלל החלטות המינוח לאחר אישור מילון זה. האם מישהו מעוניין לנגוע בקצרה בדברי האד' טנא?

א' דותן: אני רוצה לברך את האד' טנא על הצעתו. זאת הצעה במקומה, ואני מקבל את ההצעה לדון בעיקרון. למען הדיוק עלי לומר שסדרי הדיון הקיימים היום אינם בני מאה שנה. הם הלכו והשתנו, ודומני שהסידור המקובל היום, שלפיו המילונים מובאים לפני שני הוועדים, הוא שכלול של עשרים השנים האחרונות. גם זאת כמובן איננה תקופה קצרה.

ההערה השנייה – והיא מצטרפת אולי להצעתו של האד' טנא – היא שלא כדאי להביא רשימות מונחים בסדר האל"ף-בי"ת הלועזי. רצוי לסדר את רשימות המונחים לפי עניינים, ואם אין זה מסתייע, לפי סדר האל"ף-בי"ת העברי. אז תהיה לנו אפשרות נוחה יותר לבחון את עבריות הרשימה. אגב, אני מציע לנהוג כך גם בדיוני הוועדות השונות. בדרך אחרת קשה להתחקות אחר מונחים.

מ' בר-אשר: כך אנחנו נוהגים בוועדה למונחי המשפט ובוועדה למונחי הבנקאות ושוק ההון.

מ"צ קדרי: אני מצטרף להצעתו המעמיקה של האד' טנא. יש בה גם כדי לקצר את עבודת הוועדות בפרט והאקדמיה בכלל. אם הבנתי נכון, כוונת האד' טנא בהצעתו לבדוק את העבריות של רשימות המונחים על פי דרך הגזירה של המונחים ולא על פי משמעותם.

ד' טנא: אמת, כוונתי רק לגזירה כי כאן אנחנו יודעים על מה אנחנו מדברים. לא נגעתי בתחומי משמעות, כי כיצד נדע דבר-מה על תחומי משמעות בפיזיקה, למשל? בעניין זה הדבר הדחוף ביותר לעשותו כעת הוא להעמיד דוגמה לשיטת המיון לפי העבריות, ואני קיוויתי שהמילון למונחי הדיפלומטיה יוכל לשמש למטרה זו.

מ' בר-אשר: אני מבקש עתה מהאד' אראל, שגריר ותיק שהיה חבר ועדת הדיפלומטיה, לשאת דברים אחדים.

מ' אראל: ברצוני להודות לאקדמיה על הכבוד הגדול שניתן לי להקשיב לדיונים

רציניים ומעמיקים במונחים שלא עסקתי בהם, ועל הזכות שניתנת לי להשמיע כאן כמה דברים. ישנם יחסים מיוחדים בין משרד החוץ והאקדמיה ללשון העברית עוד מימיו של משה שרת, שכפי צוין נתן את מחצית נפשו להכשרת ביטויים עבריים לשימוש בדיפלומטיה הישראלית שאך נולדה. החצי השני הוקדש כמובן לעשייה הדיפלומטית. יש לי הרושם שעוד נותרו מונחים אחדים שהיה כדאי לעברת אותם. אין מילון שחי לנצח כמות שהוא; כל המילונים משתפרים, ואני מקווה שגם המילון הזה ישתפר בעתיד, ויתוקנו מונחים שהפריעו לאיש זה או אחר. אם יהיה צורך בכך, אירתם ברצון למשימת ההמשך. תודה רבה.

ש' הראבן: האם אפשר עדיין בשלב זה לדון במילים מסוימות במילון ולהציע הצעות?

מ' בראשור: אם מישוהו מעוניין לומר דבר-מה על מונח אחד או שניים, הרשות נתונה, אף על פי שזה איננו תקין לגמרי. דין היה שנקבל את ההסתייגויות קודם לכן.

ש' הראבן: המילה האיטלקית embroglio תורגמה תסבוכת, ואני רוצה להציע תרגומים. כמו כן, בימינו נוהגים לומר הנסיך מְלֹס, הדוכסית מיורק וכד'. אולם הנסיך איננו מְלֹס והדוכסית איננה מיורק. הנסיך הוא נסיך גֶלס, והדוכסית – דוכסית יורק, ויש להביא זאת לידיעת התקשורת.

מ' בראשור: לגבי המונח embroglio, קיבלנו גם הסתייגות מהאד' אירמאי. לפיכך יש לחזור ולבדוק. כדי שלא לקבל החלטה חפוזה, אני מציע לאשר את המילון בלי מונח זה. אשר להצעת האד' טנא, אני מציע שלאחר האישור ייבחן המילון מחדש לאור התכנית שתתקבל לגבי דרך עבודתה של האקדמיה בשאלות המינוח.

המילון למונחי הדיפלומטיה אושר ברוב קולות.
[הערת העורך: ראה עוד ישיבה רלח, טעף ד.]

ד. מונח ממונחי הבנקאות ושוק ההון

הודעת הוועד המשותף לוועד המינוח ולוועד הדקדוק

הֶחָפֵר – leasing

בשל השימוש הרווח במונח leasing, הוועדה למונחי הבנקאות ושוק החון מבקשת להביא לאישור המליאה את הצעתה למונח עברי: הֶחָפֵר.

ג' בירנבאום: קיבלנו בקשה מהרדיו למצוא מילה מתאימה למונח leasing. הוועדה מציעה את המילה הֶחָפֵר, ואני חושב שכדאי לקבלה כדי שנוכל להשגירה.

א' דותן: קיימים הֶחָפֵּר ושם הפעולה הֶחָפְּרָה, אז מה החידוש פה?

ג' בירנבאום: יש הברל בין החכרה סתם, שהיא מילה כללית, לבין leasing, המשמשת במיוחד למכונות. מסיבה זו אנשים משתמשים במונח הלועזי אף שהמילה החכרה ידועה.

מ' בר-אשר: כמו שציין האד' דותן, כיוון שהפועל הֶחָפֵּר והשם הֶחָפְּרָה קיימים, ממילא קיים גם הֶחָפֵּר. אם אין התנגדות, המונח מאושר, ובזאת ננעלת הישיבה.

המונח הֶחָפֵּר (leasing) אושר בהסכמה כללית.